

JOHANNES: JESUS ER GUDS SØNN

Det fjerde evangeliet skiller seg ut fra de tre andre med å være mer "filosofisk". Det er også skrevet en del senere, og det er vanlig å datere det rundt år 90 e.Kr. På denne tiden var det et tydeligere skille mellom jøder som trodde på Jesus og jøder som ikke gjorde det, ettersom templet hadde blitt ødelagt i år 70 og dette skillet ble tydelig. Fariseerne var nå alene om å være de religiøse lederne, og de kristne hadde trolig blitt utvist fra synagogene fordi de trodde på Jesus (9:22, 12:42, 16:2). Noe ser også ut til å ha skjedd med uttrykket "jødene". Nå kalles alle motstanderne til Jesus "jødene". Det brukes bare om religion og ikke om nasjonalitet lenger.

Johannes har i kirkekunst fått ørnen som symbol, på grunn av perspektivet i Johannesevangeliet - nemlig et slags "ovenfra og etterpå"-perspektiv (se 2:22, 3:24, 7:39, 12:16). Han nevner i forbifarten hva som skjer senere, fordi leserne allerede kjenner historien godt. Og disiplene skjønner mer av betydningen av hva Jesus sa og gjorde i lys av hans død og oppstandelse.

Hensikten med å skrive nevner han i 20:31: "for at dere skal tro at Jesus er Messias, Guds Sønn, og for at dere ved troen skal ha liv i hans navn." Kirkehistorien sier at Johannes møtte noen gnostiske lærere, som hevdet at man ble frelst gjennom kunnskap og ikke ved tro. Kanskje er det derfor Johannes nevner ordet "tro" rundt 100 ganger i Johannesevangeliet, for å gjøre det klart at alle som tror på Jesus skal bli frelst.

Johannes nevner 7 høytider, og dette kan vi bruke til å lage en struktur av boka. Han har også tatt med 7 tegn som Jesus gjorde (av de mange som nevnes i 20:30), og 7 "Jeg er"-utsagn.

STRUKTUR		
1,1-18	Prolog	
1,19 - 11,57	7 tegn	Del 1 (6 høytider)
Kap 12	Jesus rir inn i Jerusalem	Del 2 (7. høytid: 3. påske)
Kap 13-17	Siste ord til disiplene	
Kap 18-20	Død og oppstandelse	
Kap 21	Epilog	

Tegnene er "tegn" nettopp fordi de peker frem mot og er symboler på hva Jesu død og oppstandelse (timen) gjør mulig for alle.

Forfatteren nevner aldri navnet sitt og kaller seg bare "den disippelen som Jesus elsket" (21:20, 24). Siden apostelen Johannes aldri nevnes ved navn, og døperen Johannes kalles bare "Johannes", har tradisjonen vært at det er apostelen Johannes som er forfatteren.